Gesetz-Sammlung für die Königlichen Preußischen Staaten.

ZBIÓR PRAW dla Państw Królestwa Pruskiego.

№ 34.

(Nr. 5285.) Verordnung über die Einrichtung des Landarmen-, Korrigenden- und Irrenwesens in der Neumark. Vom 19. Oktober 1860.

Im Namen Sr. Majestät des Königs.

Wir Wilhelm, von Gottes Gnaden Prinz von Preußen, Regent,

verordnen über die Einrichtung und Verwaltung des Landarmen-, Korrigenden und Irrenwesens der Neumark nach Anhörung des Kommunallandtages derselben, unter Aufhebung des Landarmen-Reglements vom 12. Mai 1800., soweit dasselbe in Nachfolgendem nicht ausdrücklich aufrecht erhalten wird, und des Regulativs vom 13. März 1828., auf Grund des §. 11. des Gesetzes über die Verpflichtung zur Armenpflege vom 31. Dezember 1842., was folgt:

I. Umfang des Verbandes.

§. 1.

Der Landarmenverband der Neumark umfaßt die nachstehenden Kreise:

(No. 5285.) Ustawa względem urządzenia spraw ubogich krajowych, korrygendów i obłąkanych w Nowéj Marchii. Z dnia 19. Października 1860.

W imieniu Najjaśniejszego Króla.

My Wilhelm, z Bożéj łaski Xiążę Pruski, Regent,

stanowimy względem urządzenia i administracyi spraw ubogich krajowych, korrygendów i obłąkanych Nowéj Marchii po słuchaniu sejmu komunalnego takowéj, pod zniesieniem regulaminu ubogich krajowych z dnia 12. Maja 1800., o ile takowy w następującém wyraźnie przytrzymanym nie zostanie, i regulaminu z dnia 13. Marca 1828., na mocy §. 11. ustawy względem obowiązku do pieczy nad ubogimi z dnia 31. Grudnia 1842., co następuje:

I. Objętość towarzystwa.

§. 1.

Towarzystwo ubogich krajowych Nowéj Marchii obejmuje następujące powiaty:

Ausgegeben zu Berlin den 3. Dezember 1860.

Wydany w Berlinie dnia 3. Grudnia 1860.

den Königsberger Kreis,
= Soldiner =
= Landsberger =
= Friedeberger =
= Arnswalder =
= Sternberger =
= Crossener = und
= Züllichau-Schwiebuser Kreis.

Den früher in den Verband mit eingeschlossenen Alt-Neumärkischen Kreisen Dramburg, Schievelbein und Cottbus bleibt der Rücktritt in denselben vorbehalten.

II. Dessen Zwecke im Allgemeinen.

§. 2.

Die Zwecke des Landarmen-Verbandes der Neumark erstrecken sich:

1) auf die Ausübung der Landarmenpflege für die zum Verbande gehörigen Landestheile;

2) auf die Erziehung und Besserung sittlich verwahrloster Kinder;

3) auf die Vollstreckung der gegen Landstreicher, Bettler und Arbeitsscheue, welche im Bereiche des Verbandes aufgegriffen sind, erkannten Strafen unter der im §. 26. enthaltenen Beschränkung;

4) unter derselben Beschränkung auf die Vollstreckung der gegen Weibspersonen, welche im Bezirke des Landarmen-Verbandes wegen gewerbsmäßig betriebener Unzucht aufgegriffen worden, dieserhalb erkannten Strafen;

5) auf die Unterbringung und Beschäftigung solcher Personen, denen nach Art. 11. bis 14. des Gesetzes vom 21. Mai 1855. (Gesetz-Sammlung von 1855. S. 533.) von der Verwaltungsbehörde der zeitweilige Aufenthalt in einer Arbeitsanstalt angewiesen wird;

powiat Królewiecki,
» Soldyński,
» Landsbergski,
» Friedebergski,
» Arnswaldski,
» Sternbergski,
» Koroseński, i
» Cielichowsko-Świbuski.

Dawniéj do związku połączonym powiatom Staro-Nowomarchiiskiemu, Dramburgskiemu, Schievelbeinskiemu i Kottbuskiemu powrót do takowego zastrzeżonym pozostaje.

II. Cele takowego w ogóle.

§. 2.

Cele związku ubogich krajowych Nowéj Marchii odnoszą się:

1) do wykonania pieczy nad ubogimi krajowymi dla części kraju do związku należących;

2) do wychowania i poprawy moralnie zaniedbanych dzieci;

3) do wykonania kar zawyrokowanych przeciwko włóczęgom, żebrakom i leniwym, którzy są schwytani w obwodzie związkowym, pod zawartém w §. 26. ograniczeniem;

4) pod tém samém ograniczeniem do wykonania kar przeciwko niewiastom zawyrokowanych, które w obwodzie związku ubogich krajowych dla wszeteczeństwa procederowo-popełnionego schwytane zostały;

5) do pomieszczenia i zatrudnienia takich osób, którym wedle Art. 11. aż do 14. ustawy z dnia 21. Maja 1855. (Zbiór praw za rok 1855. str. 533) przez władzę administracyiną tymczasowy pobyt w instytucie robotniczym przekazanym zostaje;

6) auf die Detention und Beschäftigung derjenigen Personen der zu 3. und 4. bezeichneten Kategorien, gegen welche nach ausgestandener Strafe Einsperrung in ein Arbeitshaus verhängt wird;

7) auf die Heilung, sichere Verwahrung und Verpflegung der dem Bezirk des Landarmen-Verbandes angehörigen Geisteskranken, welche zur Vermeidung von Gefahr für sich und Andere einer strengen Aufsicht bedürfen;

8) auf die Aufnahme Ortsarmer in denjenigen Fällen, in welchen Landarmen-Verbände gesetzlich sich solcher, mit oder ohne Vergütung, zu unterziehen haben.

6) do detencyi i zatrudnienia takich osób oznaczonych pod 3. i 4. kategoryi, przeciw którym po wycierpianéj karze zamknięcie w domu robotniczym wyrzeczoném zostaje;

7) do wyleczenia, bezpiecznego zachowania i pieczy nad chorymi na zmysłach należącymi do obwodu związku ubogich krajowych, którzy dla uniknienia niebezpieczeństwa dla siebie i innych ścisłego dozoru wymagają;

8) do przyjęcia ubogich miejscowych w takich przypadkach, w których związki ubogich krajowych według praw takowemu, czy z wynagrodzeniem lub bez takowego, poddać się muszą.

III. Aufbringung der zur Erreichung obiger Zwecke erforderlichen Mittel.

§. 3.

Zur Erreichung der in dem vorstehenden Paragraphen bemerkten Zwecke und zur Bestreitung der Kosten der Verwaltung ist ein Landarmen-Fonds gebildet, dessen Einnahmen hauptsächlich in folgenden Titeln bestehen:

1) in dem Arbeitsverdienst der Landarmen und Korrigenden,

2) in den Einnahmen aus dem Erbrechte der Landarmen-Anstalt,

3) in den Beträgen, welche die Kommunen für die als Pfleglinge in das Landarmenhaus aufgenommenen Ortsarmen zahlen,

4) in den Beträgen, welche für die Verpflegung der Häuslinge aus deren eigenen Einkommen und Vermögen eingezogen werden können, oder von etwa verpflichteten dritten Personen gezahlt werden,

5) in den Landarmen-Beiträgen und

III. Obmyślenie środków potrzebnych do osięgnienia powyższych celów.

§. 3.

Do osięgnienia celów w uprzednim paragrafie wymienionych i do obmyślenia kosztów administracyi utworzonym jest fundusz ubogich krajowych, którego dochody szczególnie się składają z następujących tytułów:

1) z zarobku prac ubogich krajowych i korygendów,

2) z dochodów z prawa sukcesyi instytutu ubogich krajowych,

3) z sum, które przez gminy dla ubogich miejscowych jako otrzymujących pieczę, do domu ubogich krajowych przyjętych, płacone zostają,

4) z kwot, które dla pieczy domowników z ich własnego dochodu i majątku ściągnięte być mogą, albo przez którekolwiek zobowiązane trzecie osoby płacone zostają,

5) z składek ubogich krajowych i

6) in den Zinsen des angesammelten Landarmen-Fonds.

A. Arbeitsverdienste der Landarmen und Korrigenden.

§. 4.

Ein Jeder, welcher in der Landarmen- und Korrektions-Anstalt des Verbandes seine Verpflegung findet, beziehungsweise Behufs Abbüßung der gegen ihn erkannten Strafe oder zur Korrektion in derselben detinirt wird, ist nach seinen Kräften zur Arbeit verpflichtet, und muß den Verdienst aus derselben, Behufs Deckung der Kosten seiner Verpflegung und Detention, der Anstalt überlassen. Die Anstaltsbehörden haben jedoch dafür Sorge zu tragen, daß den detinirten Pfleglingen und Korrigenden zugleich die Möglichkeit zur Erwerbung eines Ueberverdienstes verschafft werde, welcher zu einem, ihre künftige selbstständige Subsistenz begründenden kleinen Fonds allmälig angesammelt und bei ihrer Entlassung aus der Anstalt ihnen ausgehändigt wird, bis dahin aber ihrer Disposition entzogen und derjenigen der Anstaltsbehörde unterworfen bleibt.

B. Erbrecht der Landarmen-Anstalt.

§. 5.

Auf den eigenthümlichen freien Nachlaß der in die Landarmen-Anstalt zur Verpflegung auf Kosten der Anstalt aufgenommenen und in derselben verstorbenen Armen steht dem Landarmen-Verbande das in den §§. 50. seq. Tit. 19. Theil II. des Allgemeinen Landrechts bestimmte Erbrecht zu. In Beziehung auf den Nachlaß der in die Korrektionsanstalt zur Strafe oder Korrektion eingelieferten und in derselben verstorbenen Personen anderer Kategorien findet ein solches Erbrecht nicht statt.

6) z prowizyi zebranego funduszu ubogich krajowych.

A. Zarobki robotnicze ubogich krajowych i korrygendów.

§. 4.

Każdy, który w instytucie ubogich krajowych i poprawy związku swoją pieczę znajduje, odnośnie celem wycierpienia kary przeciwko niemu zawyrokowanéj albo na poprawę w takowym zamkniętym zostaje, wedle sił swoich do pracy jest obowiązany, i musi zarobek z takowéj celem pokrycia kosztów swojéj pieczy i detencyi instytutowi pozostawić. Władze instytutu powinny jednakowoż staranie mieć o tém, ażeby detynowanym do pieczy i korrygendom zarazem możebność do nabycia nadzarobku nadaną została, który na mały, ich przyszłą samodzielną subsystencyę uzasadniający fundusz zwolna zebrany i przy wypuszczeniu z instytutu im wyręczonym zostaje, aż dotąd jednakowoż ich dyspozycyi usuniętym zostaje i dyspozycyi władzy instytutu podlega.

B. Prawo sukcesyi instytutu ubogich krajowych.

§. 5.

Do właściwéj wolnéj pozostałości przyjętych do pieczy w instytut ubogich krajowych na koszta instytutu i w takowym zmarłych ubogich, służy związkowi ubogich krajowych prawo sukcesyi w §§. 50. seq. Tyt. 19. części II. powszechnego prawa krajowego wyznaczone. Co do pozostałości osób do instytutu poprawczego na karę albo poprawę oddanych i w takowym umarłych innych kategoryi, takie prawo sukcesyine nie ma miejsca.

Der Landarmen-Verband ist jedoch berechtigt, zur Deckung der Kosten der Unterhaltung der in der Anstalt verstorbenen Häuslinge aller Kategorien den Ueberverdienst derselben und die mitgebrachten baaren Gelder und sonstigen von den Anstaltsbeamten gewissenhaft zu taxirenden Effekten, ohne Verpflichtung zu einer Einlassung auf die gerichtliche Nachlaßregulirung, eigenthümlich zurückzubehalten, und nur den nach erfolgter Deckung jener Kosten verbleibenden Ueberrest an die den Nachlaß regulirende Behörde oder die legitimirten Erben abzuliefern, denen auf Verlangen deshalb der erforderliche Nachweis gegeben werden soll.

Związek ubogich krajowych jednakowoż jest uprawniony, do pokrycia kosztów utrzymywania zmarłych w instytucie domowników wszelkich kategoryi, ich nadzarobek i przyniesione gotowe pieniądze i inne przez urzędników związkowych sumiennie otaxować się mające efekta, bez obowiązku do wpuszczenia się w sądowne regulowanie pozostałości, na własność wstrzymać, i tylko pozostającą po pokryciu owych kosztów przewyżkę do władzy regulującéj pozostałość albo legitymowanym sukcesorom wyręczyć, którym na żądanie dla tego potrzebny wykaz ma być udzielony.

C. Landarmen-Beiträge.

§. 6.

Soweit die in den §§. 4. und 5. gedachten Einnahmen nicht hinreichen, die Verwaltung des Landarmen-, Korrigenden- und Irrenwesens zu erhalten, sind die Kosten derselben von den assoziirten Landestheilen durch jährliche Beiträge aufzubringen. Die Vertheilung und Erhebung der Beiträge erfolgt nach den Beschlüssen des Kommunal-Landtages, welche jedoch vorher der Bestätigung der Staats-Regierung bedürfen.

C. Składki ubogich krajowych.

§. 6.

O ile rzeczone w §§. 4. i 5. dochody nie wystarczają na utrzymanie administracyi spraw ubogich krajowych, korrygendów i obłąkanych, koszta takowéj przez połączone części krajowe rocznemi składkami obmyślone być mają. Podzielanie i pobieranie składek nastąpi według uchwał sejmu komunalnego, które jednak wprzódy potwierdzenia Rządu potrzebują.

IV. Innere Organisation des Verbandes.

§. 7.

Nachdem den Ständen der zu einem Landarmen-Verbande der Neumark assoziirten Landestheile die eigene Verwaltung der Landarmen-Anstalten unter Kontrole und Oberaufsicht der Staatsbehörden bereits durch den Landtags-Abschied vom 17. August 1825. an die zum ersten Provinziallandtage versammelt gewesenen Stände der Mark Brandenburg und des Markgrafthums Niederlausitz zurückgegeben worden ist, soll es hierbei auch ferner bewenden. Diese Verwaltung, welche sich nicht nur auf die gesammte Oekonomie der bestehenden Land-

IV. Wewnętrzna organizacya związku.

§. 7.

Gdy stanom części kraju do związku ubogich krajowych Nowéj Marchii połączonych właściwa administracya instytutów ubogich krajowych pod kontrolą i głównym dozorem władz Rządowych już przez rozwiązanie sejmu z dnia 17. Sierpnia 1825. zebranym do pierwszego sejmu prowincyalnego stanom Marchii Brandenburgskiéj i Margrabstwa Dolno-Łużyckiego zwróconą została, przytém również na przyszłość ma się pozostać. Administracya ta, która się nietylko rozciąga do ogółowéj eko-

armen=, Korrektions= und Irrenanstalten des Verbandes, sondern zugleich auf die Ausübung der das Landarmenwesen, die Korrektion der in §. 2. zu Nr. 2. 5. 6. bezeichneten Detinenden, die Aufnahme der Irren, die Transportirung und Entlassung sämmtlicher den Anstalten zugewiesenen Individuen betreffenden, im §. 8. nicht ausgenommenen landespolizeilichen Funktionen innerhalb der Grenzen des Verbandes erstreckt, wird von der unter dem Namen „ständische Landarmen=Direktion der Neumark" bereits bestehenden Behörde auch fernerhin fortgeführt.

nomii istnących związkowych instytutów dla ubogich krajowych, korrekcyi i obłąkanych, ale też do wykonania wśród granic związku funkcyi krajowo-policyjnych w §. 8. nie wykluczonych, które się tyczą spraw ubogich krajowych, poprawy oznaczonych w §. 2. do No. 2. 5. 6. detynendów, przyjęcia obłąkanych, transportu i wypuszczenia wszystkich instytutowi przekazanych indywiduów, przez władzę pod nazwą »stanowa dyrekcya ubogich krajowych Nowéj Marchii« już istnącą również na przyszłość daléj prowadzoną zostanie.

§. 8.

Nicht berührt wird durch die Uebertragung der in §. 7. benannten landespolizeilichen Funktionen an die Landarmen=Direktion:

1) die Befugniß der Landräthe und der Regierungen zur Ueberweisung solcher Personen an den Landarmen=Verband, welche zur Zeit, wo sie die Armenpflege in Anspruch nehmen, einem Ortsarmen=Verbande ihres Verwaltungsbezirks nicht angehören, sowie zum Erlaß der im Art. 6. und Art. 11—15. des Gesetzes vom 21. Mai 1855. gedachten Resolute;

2) die Befugniß der Regierungen zur Entscheidung darüber, ob in den Fällen der §§. 117. bis 119. des Strafgesetzbuches der Verurtheilte nach ausgestandener Strafe in ein Arbeitshaus gebracht werden (§. 120. a. a. O. resp. Gesetz vom 14. April 1856., Gesetz=Sammlung S. 345.), und wie lange die in solchem Falle, oder eine auf Grund des §. 146. des Strafgesetzbuches verhängte Besserungshaft dauern, ingleichen ob gegen einen verurtheilten Ausländer auf Grund des §. 120. a. a. O. mit Landesverweisung verfahren werden soll;

3) die Kompetenz der Regierungen zur Entscheidung von Streitigkeiten im Sinne der §§. 33. und 34. des Armengesetzes vom 31. Dezem=

§. 8.

Przez przeniesienie w §. 7. wymienionych funkcyi krajowo-policyjnych do dyrekcyi ubogich krajowych nie narusza się:

1) upoważnienie radzców ziemiańskich i Regencyi do przekazania takich osób do związku ubogich krajowych, które w czasie, gdzie pieczy ubogich żądają, do którégokolwiek związku ubogich miejscowych swego obwodu administracyinego nie należą, jako też do wydania rezolutów rzeczonych w Art. 6. i Art. 11—15. ustawy z dnia 21. Maja 1855.;

2) upoważnienie Regencyi do decyzyi w tém, czy w przypadkach §§. 117—119. kodexu karnego skazany po wycierpianéj karze do domu robotniczego ma być oddanym (§. 120. w. m. resp. ustawa z dnia 14. Kwietnia 1856., Zbiór praw str. 345), i jak długo w takim przypadku, albo na mocy §. 146. kodexu karnego ustanowione więzienie poprawy ma trwać, również, czy przeciwko skazanemu cudzoziemcowi na mocy §. 120. w. m. wydalenie z kraju ma być uskutecznioném;

3) kompetencya Regencyi do decyzyi sporów wedle §§. 33. i 34. ustawy ubogich z dnia 31. Grudnia 1842. (włącznie spo-

ber 1842. (einschließlich der Streitigkeiten zwischen dem Landarmen-Verbande einer- und einzelnen in dessen Bereich gelegenen Orts-armen-Verbänden andererseits);

4) die Zuständigkeit der Regierungen zur Ausübung der Dienst-Disziplin über die Unterbehörden auch innerhalb des durch diese Verordnung berührten Verwaltungsgebiets, und zum Erlaß hierauf beruhender allgemeiner Anordnungen.

Kommunallandtag der Neumark.

§. 9.

Bei der Verwaltung der Oekonomie ist die Landarmen-Direktion zunächst dem Kommunal-Landtage der Neumark untergeordnet. Derselbe hat demgemäß insbesondere die von der ständischen Verwaltungsbehörde entworfenen Einnahme- und Ausgabe-Etats zu revidiren und festzusetzen, die von derselben mit einer Generalnachweisung über die Resultate der Verwaltung in dem abgelaufenen Jahre vorzulegenden Jahresrechnungen zu revidiren und zu dechargiren, die jährlichen Beiträge und deren Aufbringung (§. 6.) festzusetzen, und über die Erweiterung oder Veränderung der bestehenden Anstalt zu beschließen.

Die hierüber gefaßten Beschlüsse des Kommunallandtages sind jedoch auf dem verfassungsmäßigen Wege zur Bestätigung einzureichen.

Oberaufsichtsrechte des Staats.

§. 10.

In allen in §. 9. nicht erwähnten Beziehungen ist die Landarmen-Direktion den Staatsbehörden, und zwar zunächst dem Oberpräsidenten der Provinz, unmittelbar untergeordnet, welcher auf diesfällige Beschwerden entscheidet. In weiterer Instanz geht die Entscheidung an den Minister des Innern.

rów między związkiem ubogich krajowych z jednéj, a pojedynczemi w obwodzie takowego położonemi związkami ubogich miejscowych z drugiéj strony);

3) kompetencya Regencyi do wykonania karności służbowéj nad władzami niższemi także wśród obwodu administracyinego niniejszém rozporządzeniem naruszonego, i do wydania polegających na tém powszechnych rozporządzeń.

Sejm komunalny Nowéj Marchii.

§. 9.

Przy administracyi ekonomii dyrekcya ubogich krajowych najprzód sejmowi komunalnemu Nowéj Marchii jest poddaną. Tenże zatém powinien w szczególności ułożone przez stanową władzę administracyiną etaty dochodów i rozchodów rewidować i ustanowić, rachunki roczne przez takową z generalnym wykazem rezultatów administracyinych w upłynionym roku przedłożyć się mające zrewidować i pokwitować, składki roczne i obmyślenie takowych (§. 6.) ustanowić, i względem powiększenia albo zmiany istnącego instytutu uchwalić.

W téj mierze zapadłe uchwały sejmu komunalnego jednakowoż na drodze konstytucyinéj do potwierdzenia nadesłane być muszą.

Prawa naddozoru Rządu.

§. 10.

W wszystkich w §. 9. nie wymienionych względach dyrekcya ubogich krajowych władzom Rządowym, a to najprzód prezydentowi naczelnemu prowincyi bezpośrednio jest poddaną, który na dotyczące zażalenia stanowi. W dalszéj instancyi przechodzi decyzya do Ministra spraw wewnętrznych.

Ständische Landarmen-Direktion.

§. 11.

Die ständische Landarmen-Direktion hat ihren Sitz in Landsberg a. d. W. und ist aus drei Mitgliedern zusammengesetzt, für welche außerdem zwei Stellvertreter für etwaige Behinderungsfälle erwählt werden. Einer der Direktoren muß als beständiger Deputirter am Sitze der Direktion, oder doch in der Nähe desselben seinen Wohnsitz haben.

Zum Ressort der Landarmen-Direktion gehört die gesammte äußere Verwaltung der dem Verbande gehörigen Fonds und Anstalten.

Sie bedient sich hierbei der in den §§. 15. bis 18. bezeichneten Organe. Außerdem haben aber auch die Königlichen und Orts-Behörden den Requisitionen der Landarmen-Direktion gebührende Folge zu leisten.

Kommissarius des Staats.

§. 12.

Die unmittelbare Oberaufsicht und Kontrole des Staats bei den der ständischen Landarmen-Direktion in Beziehung auf das Landarmen-, Korrigenden- und Irrenwesen überwiesenen landespolizeilichen Funktionen wird durch einen Regierungs-Kommissarius ausgeübt. Derselbe ist berechtigt, an den Berathungen der Direktion Theil zu nehmen, und führt alsdann den Vorsitz. Ein Stimmrecht steht ihm nicht zu; er ist aber, wenn er es im Interesse der Staatsaufsicht für erforderlich erachtet, berechtigt, die Beschlüsse der Direktion zu suspendiren. In einem solchen Falle ist die Entscheidung der vorgesetzten Behörde einzuholen.

Alle Instanzberichte der Landarmen-Direktion gehen durch die Hände dieses Kommissarius zur Durchsicht und etwanigen Hinzufügung seines Gutachtens, desgleichen gehen alle Verfügungen der

Stanowa dyrekcya ubogich krajowych.

§. 11.

Stanowa dyrekcya ubogich krajowych ma swoje posiedzenie w Landsbergu n. W. i składa się z trzech członków, dla których oprócz ich dwaj zastępcy na jakiekolwiek przypadki przeszkody obrani zostaną. Jeden z dyrektorów jako stały deputowany na posiedzeniu dyrekcyi, albo przynajmniéj w pobliżu takowego swoje zamieszkanie mieć musi.

Do resortu dyrekcyi ubogich krajowych należy ogólna zewnętrzna administracya funduszów i instytutów zakładowi należących.

Używa przytém oznaczonych w §§. 15—18. organów. Prócz tego powinny jednakowoż też władze Królewskie i miejscowe rekwizycyom dyrekcyi ubogich krajowych należycie zadosyć uczynić.

Komisarz Rządowy.

§. 12.

Bezpośredni główny dozór i kontrola Rządu przy funkcyach krajowo-policyinych, przekazanych stanowéj dyrekcyi ubogich krajowych względem spraw ubogich krajowych, korrygendów i obłąkanych, wykonywa się przez komisarza regencyinego. Tenże jest uprawniony, przy naradach dyrekcyi mieć udział i przewodniczy w tym przypadku. Prawo głosowania jemu nie służy; jednakowoż, skoro to w interesie dozoru Rządowego za potrzebném uznaje, jest uprawnionym, uchwały dyrekcyi suspendować. W takim przypadku decyzya przełożonéj władzy ma być zasięgniętą.

Wszelkie sprawozdania instancyine dyrekcyi ubogich krajowych idą przez ręce tegoż komisarza do przeględu i jakiegokolwiek dołączenia swéj opinii; również wszelkie rozpo-

vorgesetzten Behörde an die Landarmen-Direktion bei demselben durch.

Wahl und Amtsdauer der Direktion und ihrer Stellvertreter.

§. 13.

Die Wahl der Mitglieder der Landarmen-Direktion und ihrer Stellvertreter wird durch den Kommunallandtag der Neumark vollzogen und unterliegt der landesherrlichen Bestätigung. Sie erfolgt auf neun Jahre, und zwar dergestalt, daß alle drei Jahre ein Mitglied ausscheidet, für welches alsdann eine neue Wahl oder Verlängerung der Dienstzeit eintritt.

Die Reihenfolge des ersten Ausscheidens wird bei mangelnder Vereinigung unter den Direktoren durch das Loos bestimmt.

Der Vorsitzende der Direktion wird durch die Mitglieder derselben erwählt; der beständige Deputirte kann niemals Vorsitzender sein.

Geschäftsführung der Direktion.

§. 14.

Die Direktion versammelt sich regelmäßig vierteljährlich, bei besonderen Veranlassungen aber auch außer dieser Zeit.

In ihren Versammlungen erfolgen die Beschlüsse nach kollegialischer Berathung durch Stimmenmehrheit der Direktoren. Um einen gültigen Beschluß zu fassen, müssen daher alle drei Mitglieder der Direktion oder deren Stellvertreter anwesend sein, und werden die schriftlichen Vota der Nichtanwesenden dabei nicht beachtet. Ueber die gefaßten Beschlüsse wird in jeder Session ein Konferenzprotokoll geführt, welches dem Kommissarius der Staatsregierung stets abschriftlich mitzutheilen ist.

Der beständige Deputirte hat die Ausführung dieser Beschlüsse, und die von einer Versammlung

rządzenia przełożonéj władzy do dyrekcyi ubogich krajowych przez jego ręce przechodzą.

Wybór i trwanie urzędowe dyrekcyi i jéj zastępców.

§. 13.

Wybór członków dyrekcyi ubogich krajowych i ich zastępców wykonywa się przez sejm komunalny Nowéj Marchii i ulega Monarszemu potwierdzeniu. Takowy nastąpi na dziewięć lat, a to w ten sposób, iż każde trzy lata jeden członek występuje, za który potém nowy wybór albo przedłużenie czasu służbowego nastąpi.

Koléj pierwszego wystąpienia przy brakującém pojednaniu pomiędzy dyrektorami losem się stanowi.

Przewodniczący dyrekcyi przez członków takowéj się obiera; stały deputowany nigdy nie może być przewodniczącym.

Prowadzenie czynności dyrekcyi.

§. 14.

Dyrekcya zgromadzi się zazwyczaj kwartalnie, z osobnych powodów zaś też prócz tego czasu.

W zebraniach takowéj zapadną uchwały według kolegialnéj narady większością głosów dyrektorów. Celem osięgnienia prawoważnéj uchwały zatém wszyscy trzéj członkowie dyrekcyi albo ich zastępcy przytomnymi być muszą, a nie uwzględniają się przytém piśmienne zdania nieobecnych. Względem zapadłych uchwał w każdéj sessyi protokuł konferencyiny się spisze, który komisarzowi rządowemu zawsze w kopii zakomunikowanym być musi.

Stały deputowany załatwić powinien wykonanie tych uchwał i zachodzące od jednego

zur anderen vorkommenden laufenden Geschäfte, ingleichen die Vorbereitung derselben für die Zusammenkünfte der Direktion zu besorgen. Insbesondere ist von ihm in jedem einzelnen Falle über die Annahme der eingelieferten Pfleglinge und Züchtlinge Bestimmung zu treffen. Die näheren Bestimmungen über den Geschäftsbetrieb bei der Landarmen-Direktion bleiben der von dem Kommunallandtage der Neumark zu entwerfenden und von dem Minister des Innern zu bestätigenden Geschäftsanweisung für dieselbe vorbehalten.

zebrania do drugiego bieżące czynności, niemniéj przygotowanie takowych dla zebrań dyrekcyi. W szczególności stanowić powinien w każdym pojedynczym przypadku względem przyjęcia przysłanych do pieczy i poprawy osób. Bliższe postanowienia względem prowadzenia czynności u dyrekcyi ubogich krajowych zastrzegają się instrukcyi urzędowéj, dla takowéj przez sejm komunalny Nowéj Marchii ułożyć i przez Ministra spraw wewnętrznych potwierdzić się mającéj.

Kasse und Depositorium der Landarmen-Anstalt.

§. 15.

Die Kasse der Landarmen-Anstalt, welche sich ebenfalls in Landsberg a. d. W. befindet, muß alle Monate von dem beständigen Deputirten der Direktion, und zwar an dem Tage, wo die Revision der Königlichen Kassen in Landsberg stattfindet, ordentlich, und außerdem, wenigstens einmal in jedem Jahre, auf Anordnung des Vorsitzenden der Direktion außerordentlich revidirt werden.

Zu dem Depositorium, welches mit drei verschiedenen Schlössern versehen sein muß, wird der eine Schlüssel von dem beständigen Deputirten, der zweite von dem Inspektor, und der dritte von dem Rendanten geführt.

Kasa i depozytoryum instytutu ubogich krajowych.

§. 15.

Kasa instytutu ubogich krajowych, która także w Landsbergu n. W. się znajduje, co miesiąc przez stałego deputowanego dyrekcyi, a to w dniu, gdzie rewizya Królewskich kas w Landsbergu ma miejsce, zwyczajnie, i prócz tego, przynajmniéj raz w każdym roku na rozporządzenie przewodniczącego dyrekcyi nadzwyczajnie rewidowaną być musi.

Do depozytoryum, które trzema różnemi zamkami opatrzoném być należy, jeden klucz stały deputowany, drugi inspektor, a trzeci rendant zachowuje.

Inspektion der Anstalt.

§. 16.

Der speziellen Verwaltung der Landarmen-Anstalt steht unter der beständigen Aufsicht und Kontrole der Landarmen-Direktion eine Inspektion vor, welche aus dem Inspektor, der die Hauptleitung des Geschäftsganges im Landarmenhause und die Aufsicht und Kontrole über die übrigen

Inspekcya instytutu.

§. 16.

Specyalną administracyą instytutu ubogich krajowych pod stałym dozorem i kontrolą dyrekcyi ubogich krajowych inspekcya kieruje, która się składa z inspektora wykonającego główny kierunek toku czynności w instytucie ubogich krajowych i dozór i kontrolę nad

Offizianten der Anstalt ausübt, einem Rendanten und einem Aktuarius zusammengesetzt ist.

Zugeordnete Beamte der Anstalts-Inspektion.

§. 17.

Außerdem wird ein Oberaufseher und ein Hausvater für das Landarmenhaus bestellt, und endlich ein Prediger, ein Lehrer, ein Küster, ein Arzt und Wundarzt demselben zugeordnet.

Wahl und Geschäftsführung der Anstaltsbeamten.

§. 18.

Die im §. 16. gedachten Beamten ernennt der Kommunallandtag. Die Direktion hat aber bei eintretenden Vakanzen nöthigenfalls ein Provisorium einzurichten.

Die Anstellung der im §. 17. aufgeführten Beamten wird dagegen von der Landarmen-Direktion selbstständig vorgenommen.

Die nähere Feststellung der Obliegenheiten der in den §§. 16. und 17. gedachten Anstaltsbeamten bleibt der für das Landarmenhaus zu entwerfenden Hausordnung, resp. den Dienstinstruktionen vorbehalten.

Subalternbeamte.

§. 19.

Die Anstellung des sonst noch erforderlichen Subalternpersonals bleibt der Landarmen-Direktion innerhalb der ihr durch den Etat gesetzten Schranken lediglich überlassen; doch ist sie dabei an die allgemeinen Vorschriften wegen Berücksichtigung der zur Civilversorgung berechtigten Militairpersonen gebunden.

drugimi oficyantami instytutu, z jednego rendanta i jednego aktuaryusza.

Przywezwani urzędnicy inspekcyi instytutowéj.

§. 17.

Prócz tego umieści się naddozórca i ojciec domowy dla instytutu ubogich krajowych, a na koniec duchowny, nauczyciel, sługa kościelny, lekarz, i chirurg takowemu przydani zostają.

Wybór i prowadzenie czynności urzędników instytutowych.

§. 18.

W §. 16. wymienionych urzędników sejm komunalny mianuje. Dyrekcya jednakowoż przy zachodzących wakancyach w razie potrzeby prowizoryum urządzić powinna.

Umieszczenie w §. 17. wymienionych urzędników natomiast przez dyrekcyę ubogich krajowych samowładnie przedsięwziętém zostanie.

Bliższe ustanowienie obowiązków rzeczonych w §§. 16. i 17. urzędników instytutowych zastrzega się ordynacyi domowéj dla instytutu ubogich krajowych ułożyć się mającéj resp. instrukcyom służbowym.

Urzędnicy subalterni.

§. 19.

Umieszczenie prócz tego jeszcze potrzebnego personału subalternów dyrekcyi ubogich krajowych, wśród granic przez etat jéj stawionych jedynie się pozostawia; takowa jednakowoż przytém jest obowiązana, zachować powszechne przepisy tyczące się uwzględnienia uprawnionych do umieszczenia cywilnego osób wojskowych.

V. Von den Zwecken des Landarmen-Verbandes im Besonderen.

A. Landarmenpflege.

§. 20.

Nimmt eine Gemeinde auf Grund des §. 14. des Gesetzes über die Verpflichtung zur Armenpflege vom 31. Dezember 1842. die Beihülfe des Landarmen-Verbandes zur Verpflegung eines ihr zur Last fallenden Ortsarmen wegen angeblichen Unvermögens in Anspruch, und wird dieser Anspruch von der Landarmen-Direktion nach den obwaltenden Verhältnissen für begründet nicht anerkannt, so ist von dem Oberpräsidenten darüber zu entscheiden, nachdem das behauptete Unvermögen und der Betrag, welchen die Gemeinde ohne ihren Ruin aus eigenen Mitteln dazu verwenden kann, durch die Regierung näher erörtert und begutachtet worden ist.

§. 21.

Der Absendung eines Armen in das Landarmenhaus muß dessen Anmeldung bei der Landarmen-Direktion durch die Polizeibehörde des Orts, in welchem die Hülfsbedürftigkeit des Armen eingetreten ist, und die Erklärung der ersteren, daß sie zu dessen Aufnahme bereit sei, ohne von der gemäß §. 15. des Armenpflege-Gesetzes vom 31. Dezember 1842. ihr zustehenden Befugniß der Ueberweisung an die betreffende Ortsgemeinde oder Gutsherrschaft Gebrauch zu machen, in der Regel vorhergehen. Der Anmeldung muß eine ausführliche Vernehmungsverhandlung über die heimathlichen und persönlichen Verhältnisse des Angemeldeten jedesmal beigefügt sein.

§. 22.

Die Reise- und Zehrungskosten sind von der Gemeinde oder Gutsherrschaft, welche die Absen-

V. O celach instytutu ubogich krajowych w szczególności.

A. Piecza nad ubogimi krajowymi.

§. 20.

Jeżeli gmina na mocy §. 14. ustawy tyczącéj się obowiązku do pieczy nad ubogimi z dnia 31. Grudnia 1842. z powodu mniemanego ubóstwa żąda współpomocy instytutu ubogich krajowych do pieczy należącego do niéj miejscowego ubogiego, i jeżeli dyrekcya ubogich krajowych takowe żądanie według zachodzących stosunków za uzasadnione nie uzna, natenczas naczelny prezydent o tém stanowić powinien, skoro Regencya względem twierdzonego ubóstwa i sumy, którą gmina bez swojéj upadłości z własnych środków na to obrócić jest w stanie, bliższe objaśnienie i sprawozdanie zdała.

§. 21.

Odesłanie ubogiego do instytutu ubogich krajowych zazwyczaj uprzedzić musi jego zameldowanie u dyrekcyi ubogich krajowych przez władzę policyjną miejsca, w którém niemożność ubogiego nastąpiła, i oświadczenie pierwszéj, że do jego przyjęcia jest gotową, nie korzystając z prawa przekazania dotyczącéj gminie miejscowéj albo państwu dóbr jéj służącego na mocy §. 15. ustawy względem wsparcia ubogich z dnia 31. Grudnia 1842. Do zameldowania specyalny protokuł wysłuchania względem stosunków zamieszkalnych i osobistych zameldowanego za każdą razą dołączonym być musi.

§. 22.

Koszta podróży i żywności przez gminę albo państwo dóbr, które odesłanie uskute-

dung bewirkt, vorzuschießen, von der Landarmen-Direktion aber zu vergüten, sofern nicht der Ueberwiesene ein auf Grund der §§. 14. und 16. des Armenpflege-Gesetzes vom 31. Dezember 1842. übernommener Ortsarmer sein sollte, in welchem Falle jene Kosten von dem betreffenden Ortsarmen-Verbande zu tragen sind.

§. 23.

Da das Neumärkische Landarmenhaus zu Landsberg a. d. W. sowohl zur Aufnahme und Verpflegung der Landarmen, als zur Detention der Korrigenden bestimmt ist, so müssen die Räume, welche in demselben beiden, von einander wesentlich verschiedenen Gattungen von Häuslingen angewiesen sind, streng von einander gesondert sein, auch die Korrigenden eine von jenen sie unterscheidende Kleidung erhalten.

B. Erziehung und Besserung sittlich verwahrloster Kinder.

§. 24.

Soweit es die Rücksichten des Landarmenhauses und die Mittel des Landarmen-Fonds gestatten, sollen außer den der Fürsorge des Landarmen-Verbandes anheimfallenden heimathlosen Kindern auch solche verwahrloste Kinder gegen einen mäßigen Verpflegungssatz in das Landarmenhaus aufgenommen, und dort für deren Erziehung und Unterricht gesorgt werden, für welche zwar nicht von dem Landarmen-Verbande, sondern von ihren eigenen Eltern oder Vormündern oder von einer assoziirten Gemeinde oder Gutsherrschaft die Fürsorge auszuüben sein würde, für deren angemessene Erziehung aber die entsprechenden Einrichtungen in den Heimathsorten entweder überhaupt fehlen, oder doch nur mit einem unverhältnißmäßigen Kostenaufwande zu beschaffen sein würden.

czni, wyłożone, przez dyrekcyę ubogich krajowych jednakowoż zwrócone być mają, o ileby przekazany nie był ubogim miejscowym, przyjętym na mocy §§. 14. i 16. ustawy względem pieczy nad ubogimi z dnia 31. Grudnia 1842., w którym przypadku owe koszta dotyczący związek ubogich miejscowych ponosić musi.

§. 23.

Gdy Nowo-Marchiiski instytut w Landsbergu n. W. tak do przyjęcia i pieczy nad ubogimi krajowymi, jako też do detencyi korrygendów jest przeznaczony, przeto też lokale, które w takowym są przekazane obudwom, istotnie od siebie różnym gatunkom domowników, ściśle od siebie rozłączone, również korrygendy ubiór rozróżniający otrzymać muszą.

B. Wychowanie i poprawa moralnie zaniedbanych dzieci.

§. 24.

O ile względy instytutu ubogich krajowych i środki funduszu ubogich krajowych dozwalają, prócz dzieci, które pod opiekę związku ubogich krajowych należą i nie mają stałego pomieszkania, również takie zaniedbane dzieci za mierną pozycyę utrzymywania do instytutu ubogich krajowych przyjęte, i tam wychowane i uczone być mają, dla którychby lubo nie przez towarzystwo ubogich krajowych, lecz przez swych własnych rodziców albo opiekunów albo przez którąkolwiek połączoną gminę lub państwo dóbr opieka wykonaną być musiała, lecz dla których odpowiedniego wychowania stosunkowe urządzenia w miejscach zamieszkania albo zupełnie brakują, alboby tylko z niestósownym expensem obmyślone być mogły.

C. Vollstreckung der gegen Landstreicher, Bettler und Arbeitsscheue erkannten Strafen.

§. 25.

Die Kosten des Transports der Verurtheilten aus den Gerichtsgefängnissen nach der Landarmen-Anstalt werden von der Anstaltskasse getragen, während die in dem Untersuchungsverfahren entstandenen Kosten, einschließlich der etwa nöthigen Bekleidung des Verurtheilten zum Transport in die Anstalt, dem Kriminalfonds verbleiben.

Da, wo das die Untersuchung führende Gericht sich mit der Landarmen-Anstalt an demselben Orte befindet, können die im Bezirk des Gerichts aufgegriffenen Landstreicher, Bettler und Arbeitsscheuen sofort nach der Aufgreifung in die Landarmen-Anstalt geschafft, und in derselben während der Untersuchung detinirt werden.

Auch in diesem Falle trägt die Kosten der Detention wie des Transports der Landarmen-Fonds.

§. 26.

Die Vollstreckung der Strafen, welche gegen die im Bereiche des Verbandes aufgegriffenen Landstreicher, Bettler und Arbeitsscheuen, sowie gegen die gewerbsmäßig Unzucht treibenden Weibspersonen erkannt worden sind, erfolgt auf Kosten des Verbandes in der Landarmen- und Korrektions-Anstalt, wenn die Strafe das Maaß von Einer Woche Gefängniß überschreitet, oder der Angeschuldigte in Gemäßheit der Bestimmung des §. 25. schon für die Zeit der Untersuchung in die Anstalt geschafft worden ist.

D. Korrektions-Verfahren.

§. 27.

Die Kosten der Detention während der Korrektionshaft, ingleichen die Kosten der Detention

C. Wykonanie kar zawyrokowanych przeciwko włóczęgom, żebrakom i leniwym.

§. 25.

Koszta transportu skazanych z więzień sądowych do instytutu ubogich krajowych przez kasę instytutu ponoszone zostaną, podczas gdy koszta w postępowaniu śledczém wynikłe, włącznie jakiegokolwiek potrzebnego ubioru skazanego celem transportu do instytutu, funduszowi kryminalnemu pozostają.

Tam, gdzie sąd śledztwo prowadzący z instytutem ubogich krajowych w jedném miejscu się znajduje, mogą schwytani w obwodzie sądowym włóczęgi, żebraki i leniwi natychmiast po schwytaniu do instytutu ubogich krajowych być oddani i w takowym podczas śledztwa być detynowani.

Również w takim przypadku koszta detencyi jako też transportu fundusz ubogich krajowych ponosi.

§. 26.

Wykonanie kar, które przeciwko włóczęgom, żebrakom i leniwym w obwodzie związkowym schwytanym, jako też przeciwko niewiastom wszeteczeństwo procederowo popełniającym są wyrokowane, nastąpi na koszta związku w instytucie ubogich krajowych i korrekcyi, skoro kara miarę jednego tygodnia przechodzi, albo jeżeli obwiniony na mocy §. 25. już na czas śledztwa do instytutu oddany został.

D. Postępowanie korrekcyine.

§. 27.

Koszta detencyi podczas więzienia poprawczego, niemniéj koszta detencyi osób do in-

der in das Landarmenhaus in Gemäßheit der Artikel 11. bis 14. des Gesetzes vom 21. Mai 1855. eingelieferten Personen, fallen dem Landarmen-Fonds zur Last.

In allen Fällen, in welchen die Landstreicher, Bettler und Arbeitsscheuen, sowie die gewerbsmäßig Unzucht treibenden Weibspersonen nach ausgestandener Strafe, weil sie Ausländer sind, aus dem Lande gewiesen werden, ist diese Maaßregel durch die Landarmen-Direktion in Vollzug zu setzen.

stytutu ubogich krajowych na mocy artykułów 11. aż do 14. ustawy z dnia 21. Maja 1855. oddanych, spadają na fundusz ubogich krajowych.

We wszystkich przypadkach, w których włóczęgi, żebraki i leniwi, jako też niewiasty wszeteczeństwo procederowo pełniące po wycierpianéj karze, dla tego, że są cudzoziemcami, z kraju wydaleni być mają, postępowanie to przez dyrekcyę ubogich krajowych ma być wykonaném.

E. Verwahrung, Verpflegung und Heilung der Geisteskranken.

§. 28.

Es hängt vom Landarmen-Verbande ab, ob für die Neumark ein eigenes Irrenhaus erbaut und eingerichtet, oder ob mit einer anderen Anstaltsverwaltung ein Abkommen wegen Aufnahme der Irren getroffen werden soll.

§. 29.

Der Landarmen-Verband ist

1) verpflichtet, die Fürsorge zu übernehmen,

für alle, im Sinne des §. 2. Nr. 7. gefährlichen Irren des Bezirks, und zwar ohne selbst für diejenigen, welche zur Klasse der Ortsarmen gehören, eine Vergütung von den örtlichen Verbänden verlangen zu können.

Besitzen solche Irre Vermögen, oder sind unterstützungspflichtige und -fähige Verwandte vorhanden, so ist für die Verpflegung eine angemessene Vergütung zu leisten. Kann die Vergütung nur theilweise gewährt werden, so trifft der Ausfall den Landarmen-Fonds, nicht den Ortsverband.

E. Umieszczenie, piecza i leczenie chorych na zmysłach.

§. 28.

Zawisło od związku ubogich krajowych, czy dla Nowéj Marchii właściwy dom chorych na zmysłach ma być budowany i urządzony, albo czy z inną administracyą instytutową umowa względem przyjęcia obłąkanych ma być zawartą.

§. 29.

Związek ubogich krajowych jest

1) obowiązany, opiekę przyjimować,

dla wszystkich, wedle §. 2. No. 7. niebezpiecznych obłąkanych obwodu, a to nie mając prawa żądać nawet dla tych, którzy do klasy ubogich miejscowych należą, bonifikacyi od związków miejscowych.

Jeżeli tacy obłąkani majątek posiadają, albo jeżeli zobowiązani i zdolni do wsparcia krewni się znajdują, natenczas za pieczę przyzwoita bonifikacya płaconą być musi. Jeżeli wynagrodzenie tylko częściowo udzieloném być może, natenczas wypadek spada na fundusz ubogich krajowych, a nie na związek gminny.

2) Außerdem darf die Landarmen-Direktion die Fürsorge übernehmen:

a) für alle nicht gefährlichen Irren, welche zu den Landarmen gehören;

b) für solche nicht gefährliche Irre, welche die Ortsverbände als Ortsarme zu verpflegen haben, sofern diese Verbände einen angemessenen Verpflegungssatz für die Aufnahme an den Landarmen-Verband zahlen;

c) unter Voraussetzung gleicher Vergütung für die nicht gefährlichen und nicht der öffentlichen Armenpflege bedürftigen Irren.

§. 30.

Wenn die Unterbringung eines Wahn- oder Blödsinnigen in einem Irrenhause nach Maaßgabe des §. 29. Nr. 1. nothwendig wird, so hat die Orts-Polizeibehörde sich wegen dessen Aufnahme an die Landarmen-Direktion zu wenden.

In dieser Pflicht der Orts-Polizeibehörde wird auch dadurch nichts geändert, daß über einen solchen Gemüthskranken bereits die Kuratel eingeleitet und die Vormundschaftsbehörde daher ebenfalls zu dem Antrage auf Sicherstellung des Geisteskranken verpflichtet ist.

§. 31.

Dem Antrage müssen beigefügt sein:

1) das gerichtliche Erkenntniß, wodurch der Kranke für wahn- oder blödsinnig erklärt worden ist,

2) ein ärztliches Zeugniß über den Krankheitszustand, insbesondere darüber, ob Hoffnung zur Wiederherstellung des Kranken vorhanden, und ob der Zustand derartig ist, daß eine gewöhnliche Beaufsichtigung desselben nicht genügt, sondern seine Einsperrung nothwendig ist, und

2) Prócz tego wolno dyrekcyi ubogich krajowych przyjąć pieczę:

a) dla wszystkich obłąkanych, którzy nie są niebezpieczni, a którzy do ubogich krajowych należą;

b) dla takich obłąkanych, którzy nie są niebezpieczni, i którzy przez związki miejscowe jako ubodzy miejscowi utrzymani być mają, o ile związki te odpowiednią pozycyę utrzymania za przyjęcie do związku ubogich krajowych płacą;

c) pod przypuszczeniem równego wynagrodzenia za bezpiecznych i publicznéj pieczy nad ubogimi nie potrzebujących obłąkanych.

§. 30.

Jeżeli pomieszczenie chorego lub słabego na zmysłach w instytucie obłąkanych na mocy §. 29. No. 1. potrzebném się staje, natenczas miejscowa władza policyina względem jego przyjęcia u dyrekcyi ubogich krajowych wniosek uczynić musi.

W tymże obowiązku miejscowéj władzy policyinéj również przez to nic się nie zmienia, jeżeli nad takim chorym na zmysłach już kuratela zaprowadzoną i władza opiekuńcza zatém również do wniosku na umieszczenie chorego na zmysłach jest zobowiązaną.

§. 31.

Do wniosku dołączone być muszą:

1) wyrok sądowy, w którym chory za waryata lub słabego na zmysłach jest oświadczonym,

2) atest lekarski względem stanu choroby, w szczególności o tém, czy nadzieja do wyleczenia chorego się znajduje, i czy stan jego takim jest, że zwyczajny dozór nad nim nie wystarcza, lecz zamknięcie jego potrzebném jest, i

3) eine genaue Auslassung über die Familien- und Vermögens-Verhältnisse des Kranken.

§. 32.

Die Direktion muß in jedem der im §. 29. unter Nr. 1. 2. a. b. und c. bezeichneten Fälle vor Genehmigung der Aufnahme auf das Genaueste feststellen, ob die Erfordernisse des §. 29. und resp. des §. 31. vorhanden sind, und hat es zu verantworten, daß kein Mensch unter dem Vorgeben der Verstandesstörung seiner Freiheit ohne Noth beraubt werde.

§. 33.

Nur ausnahmsweise kann daher die Aufnahme selbst gemeingefährlicher Geisteskranken in eine Irrenanstalt ohne vorhergegangene gerichtliche Wahn- oder Blödsinnigkeits-Erklärung erfolgen. Eine solche Ausnahme ist nur begründet, wenn von zwei Aerzten bezeugt wird, daß eine Wiederherstellung des Kranken wahrscheinlich ist, die Förmlichkeiten der Prüfung seines Gemüthszustandes ihm aber nachtheilig sein können, oder zu seiner Heilung und zu seiner eigenen und seiner Umgebungen Sicherheit Anstalten nöthig sind, die am Orte seines Aufenthalts nicht gewährt werden können. Auch ist zu bescheinigen, daß seinem persönlichen Richter hiervon Anzeige gemacht sei, und dieser nichts dagegen zu erinnern gehabt habe, worüber es jedoch einer ausdrücklichen Aeußerung des Gerichts nicht bedarf. In solchem Falle soll die Aufnahme alsdann unverzüglich veranlaßt werden.

§. 34.

Hat die Direktion Bedenken, ob eine durch gerichtliches Erkenntniß für wahn- oder blödsinnig erklärte Person, deren Aufnahme in das Irrenhaus beantragt wird, zu derjenigen Klasse Geisteskranker gehöre, die nach §. 29. Nr. 1. aufgenommen werden müssen, so steht es derselben frei, ihn vor der Ueberweisung in die Irrenanstalt ins Land-

3) ścisły wykaz względem stosunków familiinych i majątkowych chorego.

§. 32.

Dyrekcya musi w każdym z oznaczonych w §. 29. pod No. 1., 2. *a.*, *b.* i *c.* przypadków przed przyzwoleniem przyjęcia jak najściśléj ustanowić, czy potrzeby §. 29. i resp. §. 31. zachodzą, i jest odpowiedzialną za to, ażeby żaden człowiek pod podaniem obłąkania rozumu, wolności swojéj bez konieczności nie był pozbawiony.

§. 33.

Wyjątkowo zatém tylko przyjęcie nawet niebezpiecznych dla publiczności chorych na zmysłach do instytutu waryatów bez uprzedniego sądowego oświadczenia choroby lub słabości zmysłowéj nastąpić może. Taki wyjątek tylko jest uzasadnionym, skoro przez dwóch lekarzy atestowaném zostaje, że wyleczenia chorego spodziewać się można, formalności zbadania jego stanu zmysłowego przecież mu szkodliwe być mogą, albo do jego wyleczenia i dla jego własnego i z nim obcujących bezpieczeństwa, urządzenia są potrzebne, które w miejscu jego pobytu zrobione być nie mogą. Niemniéj poświadczyć należy, że jego osobistemu sędziowi o tém doniesienie jest czynioném, i tenże naprzeciw tému nie ma nic do nadmienienia, o czém jednakowoż nie potrzeba wyraźnego oświadczenia sądu. W takim przypadku przyjęcie potém bez utraty czasu ma być rozporządzoném.

§. 34.

Jeżeli dyrekcya ma wątpliwości, czy osoba sądowym wyrokiem za chorą lub słabą na zmysłach oświadczona, o któréj przyjęcie do instytutu waryatów wniosek czynionym zostanie, do téj klasy obłąkanych należy, którzy wedle §. 29. No. 1. przyjętymi być muszą, natenczas takowéj wolno przyjąć go do instytutu

armenhaus aufzunehmen, um hier seinen Gemüthszustand prüfen zu lassen. Findet sich hier, nach dem übereinstimmenden Zeugnisse des Anstaltsarztes und der Inspektion, daß er nicht zu den bezeichneten Irren gehört, so ist die absendende Polizeibehörde verpflichtet, ihn zurückzunehmen. Diese Behörde ist, jedoch nur auf eigene Kosten, befugt, dem Anstaltsarzte zur Beobachtung des Kranken noch zwei andere Aerzte in Landsberg a. d. W. zuzuordnen, und weicht deren einstimmiges Gutachten von der Meinung der beiden Anstaltsbeamten ab, so entscheidet das Medizinalkollegium der Provinz.

ubogich krajowych przed przekazaniem do instytutu waryatów, aby tutaj kazać zbadać jego stan zmysłowy. Jeżeli się tutaj według zgodnych świadectw lekarza instytutowego i inspekcyi wykaże, że on nie należy do oznaczonych obłąkanych, wtedy odsyłająca władza policyina jest obowiązana, przyjąć go na powrót. Władza ta, jednakowoż tylko na własne koszta, jest upoważnioną, lekarzowi instytutowemu celem dostrzegania chorego jeszcze dwóch innych lekarzy w Landsbergu n. W. przywezwać, i jeżeli ich zgodna opinia zbaczająca jest od zdania obu urzędników instytutowych, natenczas stanowi kolegium medycynalne prowincyi.

§. 35.

Wenn die Direktion gegen die Aufnahme des Irren kein Bedenken findet, so veranlaßt sie solche und setzt die nachsuchende Behörde hiervon in Kenntniß, um die Einlieferung unmittelbar in das Irrenhaus zu bewirken.

§. 35.

Jeżeli dyrekcya przeciwko przyjęciu obłąkanego wątpliwości nie znajduje, wtenczas rozporządzi takowe i uwiadomi o tém władzę rekwirującą, aby nadesłanie do instytutu obłąkanych bezpośrednio uskutecznić mogła.

§. 36.

Die Transportkosten nach dem Irren- oder Landarmenhause werden nach denselben Regeln, wie die Kosten der Verpflegung des Irren (§. 29.), getragen, ebenso auch die Kosten der bei der Aufnahme desselben ins Irrenhaus mitzubringenden Ausstattung, deren nähere Feststellung der Hausordnung vorbehalten bleibt.

§. 36.

Koszta transportu do instytutu obłąkanych albo ubogich krajowych według tych samych zasad jak koszta pieczy obłąkanego (§. 29.) ponoszone będą, niemniéj też koszta wyposażenia, jakie przy przyjęciu do instytutu obłąkanych przynieść powinien, i których bliższe ustanowienie ordynacyi domowéj się zastrzega.

§. 37.

Wenn die Aufnahme vermögender Irren (§. 29. Nr. 2. Litt. c.) in eine Irrenanstalt beantragt wird, so wird, wenn die Umstände es gestatten, die Landarmen-Direktion dies auf Kosten der Kranken oder der zu ihrer Unterhaltung verpflichteten Verwandten bewirken, und kommt es in diesem Falle nicht auf die mehrere oder mindere Gefährlichkeit derselben an. Unter allen Umständen muß aber das Wahn- oder Blödsinnigkeits-

§. 37.

Jeżeli o przyjęcie majętnych obłąkanych (§. 29. No. 2. lit. *c.*) do instytutu obłąkanych wniosek stawionym zostaje, natenczas, jeżeli okoliczności dozwalają, dyrekcya ubogich krajowych to uczyni na koszta chorych lub krewnych do ich utrzymywania zobowiązanych, i nie chodzi w takim przypadku o ich większą lub mniejszą niebezpieczność. Pod wszelkiemi okolicznościami musi jednakowoż

Erkenntniß, mit Ausnahme der im §. 33. bezeichneten Fälle, beigebracht werden.

Ein Gleiches findet statt, wenn der Ortsarmen-Verband (§. 29. Nr. 2. Litt. b.) die Kosten der Unterhaltung im Irrenhause übernehmen will, oder es sich um die Aufnahme eines nicht gefährlichen landarmen Geisteskranken (§. 29. Nr. 2. Litt. a.) handelt.

Die Einzahlung der Kosten erfolgt in die Landarmen-Kasse und aus dieser im Ganzen an die Irrenanstalt.

Schlußbestimmungen.

§. 38.

Die Landarmen-Direktion hat alljährlich nach dem Rechnungsabschlusse die Resultate der Verwaltung in Beziehung auf die Landarmenpflege, das Korrigendenwesen und die Heilung und Pflege der Gemüthskranken in einer summarischen Nachweisung durch die Amtsblätter der Regierung zu Frankfurt a. d. O. zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

§. 39.

In den Immunitäten der Landarmen- und Korrektions-Anstalt, wie sie bisher, namentlich gemäß §. 32. des Landarmen-Reglements vom 12. Mai 1800., und der später dazu ergangenen ergänzenden und modifizirenden Bestimmungen bestanden haben, tritt durch dieses Reglement keine Aenderung ein.

Gegeben Berlin, den 19. Oktober 1860.

(L. S.) Wilhelm, Prinz von Preußen, Regent.

Simons. v. Patow. v. Bethmann-Hollweg. Gr. v. Schwerin.

wyrok obłąkanie lub słabość zmysłów stanowiący, z wyjątkiem oznaczonych w §. 33. przypadków, być dostawiony.

Toż samo ma miejsce, jeżeli związek ubogich miejscowych (§. 29. No. 2. lit. *b.*) koszta utrzymywania w instytucie obłąkanych chce przyimować, albo jeżeli się tyczy przyjęcia nie będącego niebezpiecznym krajowo-ubogiego obłąkanego (§. 29. No. 2. lit. *a.*).

Wpłacenie kosztów nastąpi do kasy ubogich krajowych i z tejże całkowicie do instytutu obłąkanych.

Postanowienia końcowe.

§. 38.

Dyrekcya ubogich krajowych powinna corocznie po zamknięciu rachunków rezultaty administracyi co do pieczy nad ubogimi krajowymi, spraw korrygendów i leczenia i pieczy obłąkanych w sumarycznym wykazie przez dzienniki urzędowe Regencyi we Frankfurcie n. O. do publicznéj wiadomości podać.

§. 39.

W immunitatach instytutu ubogich krajowych i korrekcyi, jak takowe aż dotychczas, mianowicie na mocy §. 32. regulaminu ubogich krajowych z dnia 12. Maja 1800., i późniéj doń wydanych uzupełniających i modyfikujących postanowień istniały, niniejszym regulaminem żadna zmiana nie nastąpi.

Dan w Berlinie, dnia 19. Października 1860.

(L. S.) Wilhelm, Xiążę Pruski, Regent.

Simons. Patow. Bethmann-Hollweg. Hr. Schwerin.

(Nr. 5286.) Allerhöchster Erlaß vom 12. November 1860., betreffend die Anciennetätsverhältnisse und die Gehaltsstufen der richterlichen Beamten.

Auf Ihren Bericht vom 31. Oktober d. J. bestimme Ich in Ergänzung des Erlasses vom 19. März 1850., betreffend die Anciennetätsverhältnisse, die Gehaltsstufen und den Rang der richterlichen Beamten, sowie der Beamten der Staatsanwaltschaft (Gesetz-Sammlung S. 400.), was folgt:

1) Die Verleihung der zulässigen Gehaltszulagen an die richterlichen Beamten in den etatsmäßig feststehenden Gehaltsklassen ihrer Kategorie erfolgt nach Maaßgabe der Anciennetät. Dies hindert jedoch nicht, einzelne Richter von einem Gerichte an das andere, in den Grenzen, wie dies gesetzlich zulässig ist, mit einem ihrem Dienstalter entsprechenden Gehalte zu versetzen. Auch muß es bei den bisherigen Verwaltungsgrundsätzen hinsichtlich der den Einzelrichtern zu bewilligenden Zulagen so lange sein Bewenden behalten, als nicht hierzu ein besonderer Fonds ausgesetzt werden kann.

2) Wenn gegen einen Richter die Einleitung einer gerichtlichen oder Disziplinar-Untersuchung beschlossen worden, so ist bis nach Beendigung des Verfahrens das Einrücken desselben in höhere Gehaltsstufen auszusetzen. Eine Nachzahlung der solchergestalt zurückbehaltenen Gehaltszulagen findet nicht statt, wenn das Endurtheil auf Dienstentlassung oder auf Versetzung mit Verminderung des Diensteinkommens lautet, wogegen in allen übrigen Fällen eine Nachzahlung unter Zurückbeziehung der Verleihung auf denjenigen Zeitpunkt zu bewilligen ist, von welchem ab die Gehaltsverbesserung bei nicht stattgehabtem Untersuchungsverfahren zur Anweisung gelangt sein würde.

(No. 5286.) Najwyższe rozporządzenie z dnia 12. Listopada 1860., tyczące się stosunków starszeństwa i stopni salaryi urzędników sędziowskich.

Na sprawozdanie WPana z dnia 31. Października r. b. stanowię w uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 19. Marca 1850., względem stosunków starszeństwa, stopni salaryi i stanowiska godności urzędników sędziowskich, jako też urzędników prokuratoryi Rządowéj (Zbiór praw str. 400), co następuje:

1) Nadanie dozwolonych dopłat salaryi urzędnikom sędziowskim w ustanowionych etatownie klasach salaryinych ich kategoryi nastąpi według starszeństwa. To jednakowoż nie jest przeszkodą, pojedynczych sędziów od jednego sądu do drugiego w granicach jak to prawnie jest dozwoloném, z dochodem odpowiadającém ich starszeństwu przesadzić. Również musi pozostać przy dotychczasowych zasadach administracyinych względem dopłat dla sędziów pojedynczych, dopóki na to osobny fundusz nie może być wyznaczonym.

2) Jeżeli przeciw sędziemu wytoczenie sądowéj albo dyscyplinarnéj indagacyi uchwaloném zostało, natenczas aż po ukończeniu postępowania wstąpienie jego we wyższe stopnie salaryi ma być odłożoném. Późniejsza wypłata w ten sposób wstrzymanych dopłat salaryi nie ma miejsca, jeżeli wyrok ostateczny na wydalenie ze służby albo na przesadzenie ze zmniejszonym dochodem służbowym opiewa, gdy zaś przeciwnie we wszystkich innych przypadkach późniejsza wypłata z odniesieniem nadania na ten czas ma być dozwoloną, od któregoby polepszenie dochodu w przypadku niewytoczenia indagacyi przekazaném było.

3) Ist gegen einen Richter im Disziplinarverfahren auf Versetzung mit Verminderung des Diensteinkommens erkannt, so ist die ausgesprochene Verminderung immer nur auf dasjenige Diensteinkommen zu beziehen, in dessen Genusse der Richter sich bei Einleitung der Untersuchung befunden hat.

Berlin, den 12. November 1860.

Im Namen Seiner Majestät des Königs:

Wilhelm, Prinz von Preußen, Regent.

Simons.

An den Justizminister.

3) Jeżeli przeciw sędziemu w postępowaniu dyscyplinarném na przesadzenie ze zmniejszeniem dochodu służbowego wyrok zapadł, natenczas wyrzeczone zmniejszenie zawsze tylko do tego dochodu służbowego się odnosi, w którego użytku sędzia przy wytoczeniu indagacyi się znajdował.

Berlin, dnia 12. Listopada 1860.

W imieniu Najjaśniejszego Króla:

Wilhelm, Xiążę Pruski, Regent.

Simons.

Do Ministra sprawiedliwości.

(Nr. 5287.) Verordnung vom 19. November 1860., betreffend die Wiederherstellung der bei dem Brande der Stadt Ellrich im Jahre 1860. vernichteten Hypothekenbücher und Grundakten, und die Amortisation der dabei verloren gegangenen Dokumente.

Da bei dem am 25. September 1860. in der Stadt Ellrich stattgefundenen Brande ein großer Theil der Hypothekenbücher und sämmtliche Grund- und sonstige Akten der Gerichtskommission zu Ellrich verbrannt, Behufs der Wiederherstellung der Hypothekenbücher und Grundakten aber nach §. 3. Titel 4. der Allgemeinen Hypothekenordnung besondere Anweisungen erforderlich sind, so bestimme Ich auf Ihren Bericht vom 15. November d. J.:

(No. 5287.) Rozporządzenie z dnia 19. Listopada 1860., tyczące się przywrócenia xięg hipotecznych i akt gruntowych zniweczonych przy pożarze miasta Ellrich w roku 1860. i amortyzacyi przytém zaginionych dokumentów.

Gdy przy pożarze, który dnia 25. Września 1860. w mieście Ellrich nastąpił, wielka część xięg hipotecznych i wszelkie gruntowe i inne akta komisyi sądowéj w Ellrich się spaliły, a celem przywrócenia xięg hipotecznych i akt gruntowych według §. 3. tytuł 4. powszechnéj ordynacyi hipotecznéj szczególne rozporządzenia są potrzebne, przeto stanowię na raport WPana z dnia 15. Listopada r. b.:

1) Alle diejenigen, welchen auf die im Bezirke der Gerichtskommission zu Ellrich gelegenen Grundstücke oder Gerechtigkeiten Eigenthums-, Hypotheken- oder andere Realrechte oder Ansprüche zustehen, sollen durch eine in den öffentlichen Anzeiger des Amtsblattes der Regierung zu Erfurt dreimal (monatlich einmal) einzurückende und an der Gerichtsstelle der Gerichtskommission zu Ellrich auszuhängende Vorladung aufgefordert werden, ihre Rechte oder Ansprüche innerhalb einer dreimonatlichen Frist, deren Ablauf dem Tage nach bestimmt zu bezeichnen ist, bei der Gerichtskommission zu Ellrich anzumelden und nachzuweisen.

2) Wer dieser Aufforderung nicht Folge leistet, behält zwar seine Rechte gegen die Person seines Schuldners und dessen Erben, er kann sich auch an das ihm verhaftete Grundstück halten, so lange sich solches noch in den Händen seines Schuldners oder dessen Erben befindet; er verliert aber, insoweit der Schuldner das Recht oder den Anspruch nicht selbst zur Eintragung angemeldet, oder, wenn der Richter aus anderen Dokumenten davon Kenntniß erhielt, solche nicht anerkannt und deren Eintragung bewilligt hat:

a) sein Realrecht in Beziehung auf jeden Dritten, der im redlichen Glauben an die Richtigkeit des Hypothekenbuchs nach dessen Wiederherstellung das Grundstück oder die Gerechtigkeit erwirbt;

b) sein Vorzugsrecht in Beziehung auf alle übrige Realberechtigte, deren Hypotheken- oder andere Realansprüche vor den seinigen eingetragen worden sind, und haftet zugleich für jeden von seinem Dokument späterhin gemachten Mißbrauch und den dadurch und aus der Nichtbefolgung der an ihn ergangenen Aufforderung entstandenen Schaden. Diese Folgen

1) Wszyscy ci, którym na gruntach albo uprawnieniach położonych w obwodzie komisyi sądowéj w Ellrich prawa własności hipoteki albo inne prawa realne służą, mają być wezwani przez zapozew, który w publicznym donosicielu dziennika urzędowego Regencyi w Erfurcie trzy razy (miesięcznie raz) ma być umieszczonym i w lokalu sądowym komisyi sądowéj w Ellrich wywieszonym, swoje prawa lub pretensye w przeciągu trzech-miesięcznego terminu, którego okres co do dnia ściśle ma być oznaczonym, u komisyi sądowéj w Ellrich zameldować i udowodnić.

2) Kto temu zapozwu zadosyć nie uczyni, zachowa wprawdzie swoje prawa przeciw osobie swego dłużnika i jego sukcessorów, może się również trzymać gruntu danego sobie w zastaw, dopóki takowy się jeszcze w rękach swego dłużnika albo jego sukcessorów znajduje; utraci jednakowoż, o ile dłużnik prawo albo pretensyę sam do intabulacyi nie zameldował, albo jeżeli sędzia z innych dokumentów o tém wiadomość zabrał, takowych nie uznał i ich intabulacyę dozwolił:

a) swoje prawo realne względem każdéj trzeciéj osoby, która w dobréj wierze w rzetelność xięgi hipotecznéj po jéj przywróceniu grunt albo prawo nabywa;

b) swoje prawo pierwszeństwa względem wszystkich innych uprawnionych realnych, których hipoteczne albo inne pretensye realne przed swojemi zapisane zostały, i odpowiada zarazem za każdy ze swym dokumentem późniéj czyniony nadużytek i za każdą szkodę wynikłą przez to i z nieposłuszeństwa ku wezwaniu

sind in der öffentlichen Vorladung zu 1. den Ausbleibenden anzukündigen.

3) Die Interessenten sollen bei diesem Aufgebot und der Wiederherstellung der Hypothekenbücher und Grundakten von allen Gerichtskosten und Stempelgebühren befreit sein. Eine gleiche Befreiung von Gerichtskosten und Stempelgebühren soll denselben auch bei der Wiederherstellung der übrigen verbrannten Gerichtsakten, namentlich der Nachlaß- und Vormundschaftsakten, zu Statten kommen.

4) Wenn nach diesen Vorschriften das Aufgebot erfolgt ist, bedarf es auch weiter keines besonderen Aufgebots zur Amortisation der bis dahin verlorenen, auf einen gewissen Inhaber lautenden Hypotheken-Instrumente, welche die Grundstücke betreffen, die innerhalb des Bezirks gelegen sind, auf welchen sich das Aufgebot erstreckt, vielmehr soll die Quittung oder, soweit der Anspruch noch besteht, der Mortifikationsschein des Berechtigten auch die Stelle des Präklusionserkenntnisses vertreten.

5) Bei nothwendigen Subhastationen, welche gegenwärtig und bis zur erfolgten Wiederherstellung des Hypothekenbuchs eingeleitet werden, hat das Gericht die Aufnahme der Taxe und den Bietungstermin nur denjenigen Hypothekengläubigern und Realberechtigten besonders bekannt zu machen, deren Rechte bis zur Einleitung der Subhastation zu den neu angelegten Grundakten angemeldet sind. Allen etwanigen, dem Gerichte noch nicht wieder bekannt gewordenen Hypothekengläubigern und Realberechtigten, sowie allen sonstigen unbekannten Realprätendenten ist in dem öffentlichen Subhastationspatente die Warnung zu stellen, daß bei ihrem Ausbleiben im Bietungstermine ohne Rücksicht auf sie mit dem Zuschlage und der Vertheilung der Kaufgelder

doń wydanemu. Skutki te w publiczném zapozwaniu do 1. niestawającym oznajmione być mają.

3) Interesenci przy tém wywołaniu i przywróceniu xięg hipotecznych i akt gruntowych od wszystkich kosztów sądowych i należytości stęplowych uwolnieni być mają. Równe uwolnienie od kosztów sądowych i należytości stęplowych ma im także przy przywróceniu reszty spalonych akt sądowych, mianowicie akt pozostałości i opieki służyć.

4) Jeżeli według tych przepisów wywołanie nastąpiło, nie potrzeba też więcéj żadnego szczególnego wywołania do amortyzacyi aż do tego czasu zaginionych, na pewnego dzierzyciela opiewających instrumentów hipotecznych, które się dotyczą gruntów położonych wśród obwodu, do którego się wywołanie odnosi, ale raczéj kwit albo, o ile pretensya jeszcze istnieje, poświadczenie mortyfikacyine uprawnionego również miejsce wyroku prekluzyinego ma zastępować.

5) Przy koniecznych subhastacyach, które teraz i aż do przywrócenia xięgi hipotecznéj wytoczone zostaną, sąd spisanie taxy i termin licytacyi tylko tym wierzycielom hipotecznym i uprawnionym realnym z osobna oznajmić powinien, których prawa aż do rozpoczęcia subhastacyi do nowo-założonych akt gruntowych są zameldowane. Wszystkim innym sądowi jeszcze nie wiadomym wierzycielom hipotecznym i uprawnionym realnym, jako też wszystkim innym nie znajomym pretendentom realnym w publicznym patencie subhastacyinym ostrzeżenie ma być stawioném, iż przy ich niebytności w terminie licytacyinym, bez względu na nich, przybicie i podział ceny kupna nastąpi,

werde verfahren und sie mit ihren Rechten und Ansprüchen an das Grundstück nicht weiter werden gehört werden.

Sie haben diese Verordnung durch die Gesetz-Sammlung zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

Berlin, den 19. November 1860.

Im Namen Seiner Majestät des Königs:

Wilhelm, Prinz von Preußen, Regent.

Simons.

An
den Justizminister.

a oni ze swojemi prawami i pretensyami do gruntu więcéj nie będą słuchani.

Rozporządzenie to przez WPana w Zbiórze praw do publicznéj wiadomości ma być podaném.

Berlin, dnia 19. Listopada 1860.

W imieniu Najjaśniejszego Króla:

Wilhelm, Xiążę Pruski, Regent.

Simons.

Do
Ministra sprawiedliwości.

Berichtigung.

In §. 3. des Gesetzes vom 23. Januar 1846., betreffend das für Entwässerungsanlagen einzuführende Aufgebots- und Präklusions-Verfahren (Gesetz-Sammlung für 1846. S. 38.), ist Z. 5. v. o. statt des Wortes „aber" zu setzen: „oder", indem es dort heißen muß: „in Betreff des zu entwässernden oder zu den Wasserleitungen zu benutzenden Terrains rc."

Redigirt im Büreau des Staats-Ministeriums.

Berlin, gedruckt in der Königlichen Geheimen Ober-Hofbuchdruckerei (R. Decker).

Redagowano w Biórze Ministerstwa Stanu.

Berlin, czcionkami Królewskiéj Tajnéj Nadwornéj drukarni (R. Decker).